

ก่อ ร่วม สร้าง เคลื่อน

“ความสุขพื้นฐานอย่างหนึ่งของสังคม คือ
การที่ผู้คนในชุมชนต่างมีสุขภาวะที่ดี”

ตลอดช่วง 5 ปีของการใช้ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2552 ซึ่งถือกำเนิดตามเจตนารมณ์ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550 มุ่งหมายให้คนไทยมีคุณภาพชีวิต ทั้งทางกาย จิต ปัญญา และสังคม เป็นธงที่บอกสื่อบอกทิศทางการเดินในอนาคต และให้สัญญาว่า...ถึงเวลาแล้วที่สุขภาวะวิถีจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

แนวคิด "สร้างสุขภาพ นำซ่อมสุขภาพ" และกระบวนการ "แลกเปลี่ยน เรียนรู้" ได้รับการตอบสนองจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยราชการ ประชาสังคม และนักวิชาการ ไปจนถึงคนเล็กคนน้อยในสังคมที่เคยตกสำรวจ ก็เข้าถึงระบบสุขภาพได้อย่างมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน

ไม่เพียงวางกรอบและแนวทางด้านสุขภาพในสังคมไทย แต่ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ยังปลูกเร้าชุมชนห่างไกลให้ตื่นตัว สร้างระบบสุขภาพของตัวเองขึ้นมา เสมือน "สะพาน" ที่เชื่อมโยงและถ่ายทอดแนวคิดให้ท้องถิ่นต่างๆ ได้จุดประกายการทำงานผ่านข้อกำหนดร่วมกัน นำไปสู่ธรรมนูญสุขภาพของชุมชนท้องถิ่นตนเองขึ้น

ธรรมนูญสุขภาพ เพื่อสุขภาวะชุมชน

"ธรรมนูญสุขภาพเฉพาะพื้นที่"

จึงเป็นเครื่องมือหนึ่ง ที่ได้ช่วยชิงภาพข้อตกลงร่วมของชุมชนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการพัฒนา ระบบสุขภาพของพื้นที่ นำไปสู่การจัดทำ แผนสุขภาพระดับชุมชน ที่ปฏิบัติได้จริงๆ สอดคล้องกับความจำเป็นด้านสุขภาพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน เพราะธรรมนูญสุขภาพเฉพาะพื้นที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย กลายเป็น คัมภีร์แห่งชีวิต ที่ส่องทางให้ทุกแถบถิ่นอยู่เย็นเป็นสุข

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ(สช.) เป็นหน่วยงานหลัก ที่สนับสนุนการสร้างความเข้าใจ ในการจัดทำธรรมนูญสุขภาพเฉพาะพื้นที่ แก่ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน ตำบล อาสาสมัครสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กว่า 8,000 แห่ง ให้นำ ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ไปปรับใช้ประโยชน์

ธรรมนูญสุขภาพเฉพาะพื้นที่ฉบับแรกของประเทศไทย จึงเกิดขึ้น ณ ตำบลชะแล้ อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยนาย **ขุนทอง บุญยประวัติ** นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะแล้ ในขณะที่นั้น ชักชวนพี่น้องในชุมชน

ให้มาร่วมจิตร่วมใจ สร้างกฎกติกาด้านสุขภาพร่วมกันหลังจากได้รับฟังหลักคิดของธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ

จากรอยยิ้มเล็กๆ ที่ตำบลชะแล้ สู่ปรากฏการณ์ที่ตามมาอีกมากมาย...ปัจจุบันมีหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอต่างๆ ทั่วประเทศกว่า 200 แห่ง จัดทำธรรมนูญสุขภาพของตัวเอง อาทิ ธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ, ธรรมนูญสุขภาพอำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่

ธรรมนูญว่าด้วยสุขภาพสู่ตำบลลสุภาวะของประชาชน ตำบลดงมูลเหล็ก จังหวัดเพชรบูรณ์, ธรรมนูญลุ่มน้ำภูมี และ ธรรมนูญ (กองทุนสวัสดิการ) พิจิตร เป็นต้น

รอยยิ้มและความสุขกาย สุขใจ ของชุมชน ที่ได้นำแนวทางธรรมนูญสุขภาพ ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ทั่วประเทศ นับเป็นสะพานน้อยใหญ่ ที่ถูก "ก่อ ร้าง สร้าง เคลื่อน" เชื่อมร้อยกันเป็นภาคีเครือข่ายถ่ายทอด แนวคิด ไปสู่ แนวทาง สร้างสุขภาวะให้กับสังคมและคนไทยทุกคนในวันนี้ ■